FÖRENADE ISLAMISKA FÖRENINGAR I SVERIGE



Resultatrapport av enkät om coronakrisen

I Guds den Nåderikes den Barmhärtiges namn



INNEHÅLL

Sida 5
1- INLEDNING

Sida 6
2- KARTLÄGGNING

Sida 7
3- SMITTAN BLAND MEDLLEMAR

Sida 8
4- FÖRENINGARNAS EKONOMISKA SITUATION

Sida 12
5- KRISARBETE

Sida 14
6- SLUTSATSER

FÖRENADE ISLAMISKA FÖRENINGAR I SVERIGE

I MUSLIMERNAS TJÄNST SEDAN 1974

1. INLEDNING

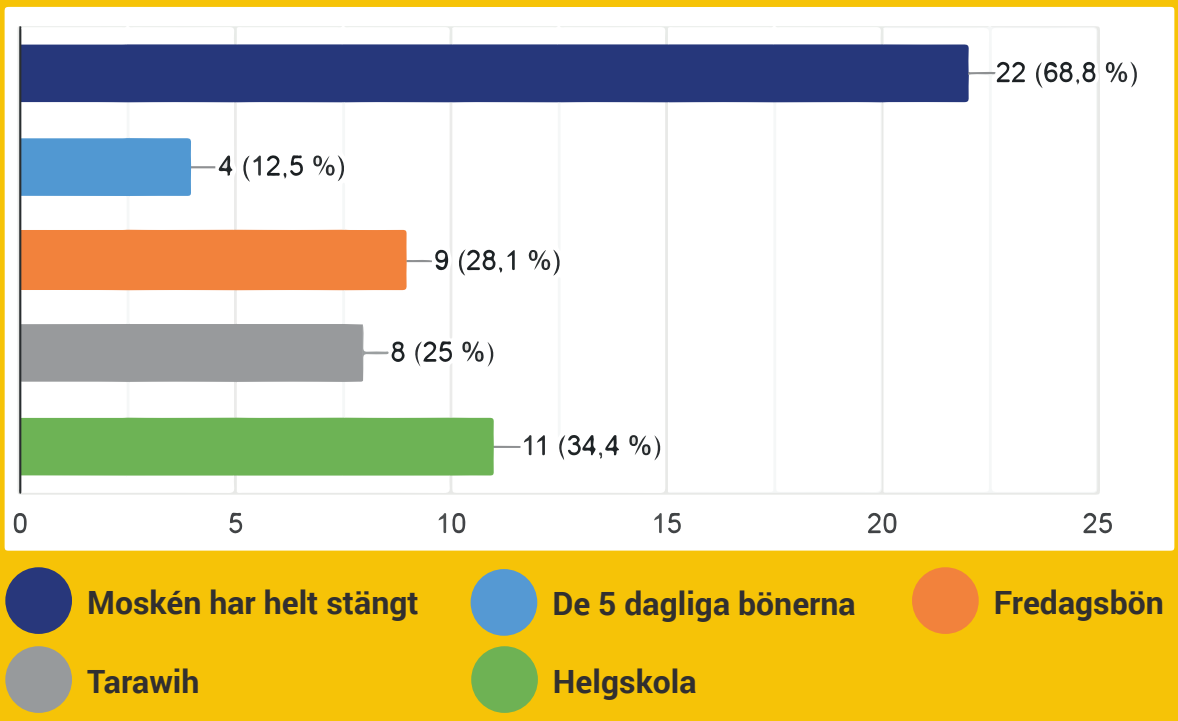
Likt alla andra institutioner och sektorer i samhället har vi tvingats till en ny verklighet i och med coronakrisens utbredning. Vi som trossamfund behövde skaffa oss en riktig lägesbild över hur det ser ut bland våra medlemsföreningar under den pågående pandemin. Vi skickade därför ut en enkät till alla våra medlemsföreningar med ett antal frågor som vi menar är relevanta för en lägesbild över hur situationen i våra medlemsföreningar ser ut. Enkäten skickades ut mellan 11-17:e maj 2020 så den skickades en bra bit in i krisen men samtidigt inte dagsaktuell och svaren ska tolkas mot den bakgrunden.

I dagsläget har vi 51 medlemsföreningar och vi har fått 32st svar totalt vilket ger en svarsfrekvens på knappt 63% vilket får betraktas som bra. Svaren ser vi som väldigt representativa eftersom vi har fått svar med en bra geografisk spridning, svar från mindre och större städer samt mindre och större föreningar både till antal medlemmar samt föreningslokaler.



2. KARTLÄGGNING

Fråga 1:
Vilka av följande aktiviteter har moskén ställt in?



Den första frågan vi ville ha svar på var huruvida våra moskéer har stängt ner eller fortfarande håller öppet med en ordentligt decimerad verksamhet. Vi som trossamfund kom ut med en rekommendation att våra moskéer skulle stänga ner den 16:e april 2020. Hela 22 föreningar eller 69% har stängt ner moskén helt. Därefter ser man tydligt att de som ändå valt att hålla öppet har ställt in all verksamhet som har större antal deltagare som helgskolan där barn och unga lär sig om islam, fredagsbönen och tarawih bönen som är en daglig kvällsbön under Ramadan. Den verksamsamhet som moskéerna var minst benägna att stänga var de 5 dagliga bönerna. Vilket är en förståelig rektion eftersom de är obligatoriska inom den islamiska läran, i de allra flesta moskéerna närvarar upp till 30 personer i en sådan bön alltså långt under lagkravet på högst 50 personer. Vår bedömning är därför att vi tillsammans med våra medlemsföreningar tagit krisen på väldigt stort allvar och tagit ett större ansvar än vad lagen kräver.

3. SMITTAN BLADN MEDLEMMAR



Fråga 2:
Har någon moskémedlem smittats i Covid-19

NEJ **59%**

JA **41%**



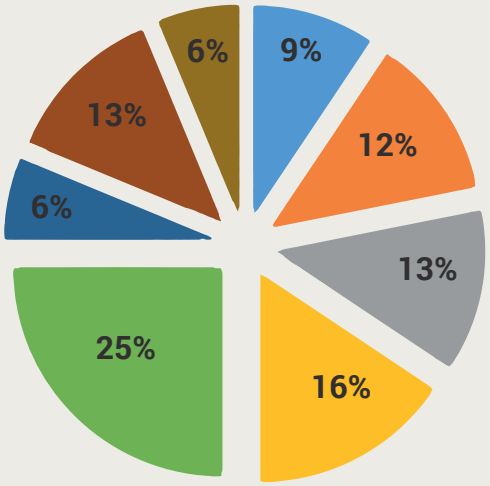
Fråga 3:
Har någon moskémedlem dött i Covid-19

NEJ **81%**

JA **19%**

Fråga 2 och 3 handlade om själva viruset och hur det ser ut med smittan bland moskéernas medlemmar. Det visade sig att 40% av respondenterna haft någon medlem som smittats av viruset medan 19% eller nästan 1/5 av föreningarna har någon medlem som avlidit till följd av viruset. Detta kanske kan vara en av anledningarna som gjort att föreningarna tagit krisen på så stort allvar, inget blir så verkligt som när människor i vår närhet drabbas.

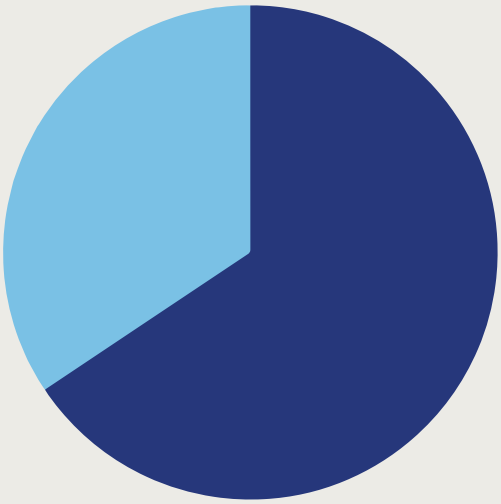
4. FÖRENINGARNAS EKONOMISKA SITUATION



Fråga 4:
Hur stort ekonomiskt bortfall har ni haft den senaste månaden? (ungefär)

100% 90% 80% 70% 60%

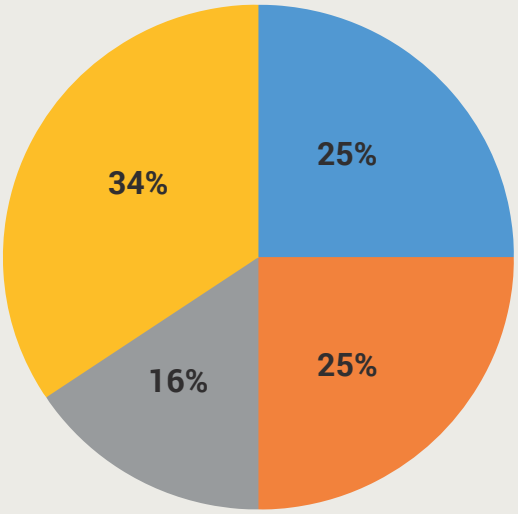
50% 40% 30% 20% 10%



Fråga 5:
Har ni något sparat kapital?

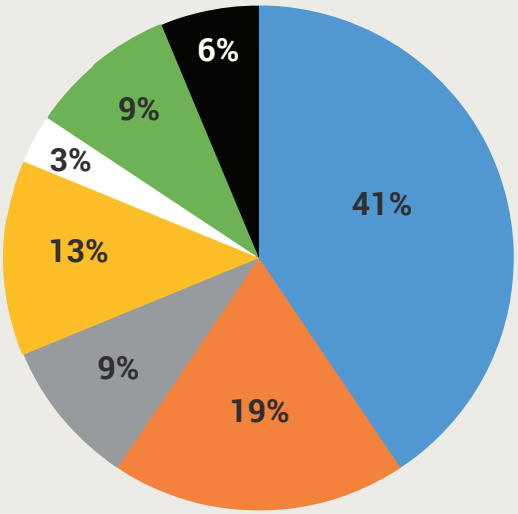
Ja 66%

Nej 64%



Fråga 6:
Om ni har svarat ja på frågan ovan, hur länge täcker dessa pengar era fasta kostnader?

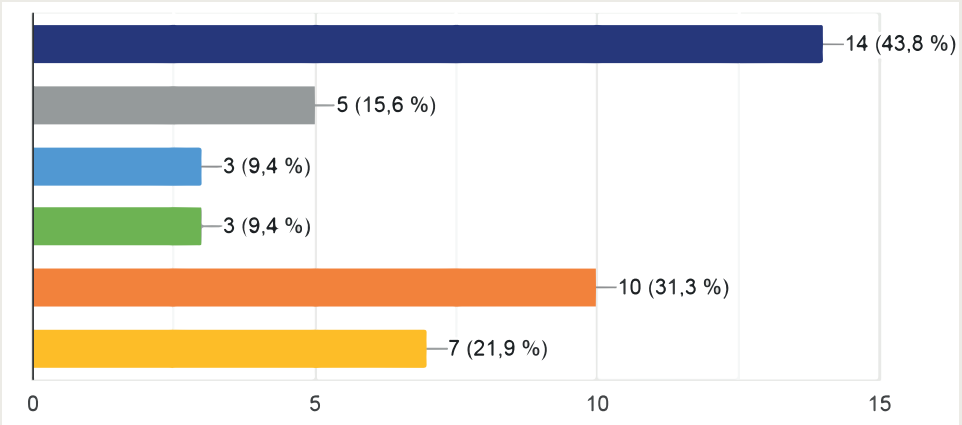
- 1 månad
- 2-3 månader
- 3-4 månader
- 5-6 månader



Fråga 7:
Hur stort ekonomiskt bortfall har ni haft den senesta månaden i kr? (ungefär)

- 0-10 000kr
- 10 001-20 000kr
- 20 001-30 000kr
- 30 001-40 000kr
- 50 001-75 000kr
- 75 001-100 000kr
- +100 000kr

Fråga 8:
Har ni idag några besvär med att betala några av era fasta kostnader?



- Hyra
- Vatten, värme, el
- Internet, telefoni
- lokalvård
- Annat
- Inget

Fråga 4-8 handlar om medlemsföreningarnas ekonomiska situation eftersom detta var en av frågorna som vi verkligen var intresserade av, eftersom vi hela tiden får in uppgifter från föreningarna att de har en tuff ekonomisk situation och ville ha hjälp av trossamfundet. Både ekonomiskt men även att lyfta frågan i relevanta sammanhang, även om vi delade den bilden med våra medlemsföreningar så hade vi ingen aning om hur stor den var. Våra moskéers intäkter består oftast av medlemsavgifter, olika former av bidrag, kollekt och eventuellt avgiftsbelagda tjänster.

De två sist nämnda har i stort sätt varit omöjliga att få in, speciellt för de moskéer som stängt ner helt. Än värre är att krisen kom i samband med fastemånaden Ramadan som är den tid på året med högst antal besökare i moskéerna samt den tid de donerar mest. Svaren visar att 50% av medlemsföreningarna har ett inkomstbortfall mellan 70-100%, ytterligare 25% hade ett bortfall på 50% vilket resulterar i att 75% av moskéerna har förlorat hälften eller mer av sina intäkter.

Samtidigt visar resultatet från fråga 4 att våra medlemsföreningar är ekonomiskt medvetna och har en del sparade medel. Omkring 66% av de föreningar som svarat säger att de har sparat kapital, den bilden känner vi igen eftersom de allra flesta av våra föreningar har ett aktivt sparande för att kunna uppnå varje förenings dröm att köpa eller bygga en egen moské. Detta kapital kan också komma till hand vid kriser som vi ser just nu. Det är betryggande att föreningarna har en välskött ekonomi och ett aktivt sparande och lyckas med det trots att intäkterna är väldigt knappa.

Denna buffert är samtidigt inte gränslös, de flesta moskéerna har stängt sedan mitten av april, en del tidigare än så, speciellt för de större verksamheterna som är de inkomstdrivande. Situationen är densamma fram till dagens datum och vi vet inte heller med säkerhet hur länge denna situation kommer bestå, så frågan är hur länge kan våra föreningar klara sig på sitt sparade kapital? Samtidigt är den inte en obetydlig procentandel 34% för att vara exakt som inte har någon ekonomisk buffert för att kunna ta sig genom krisen. Svaren angående det sparade kapitalet visar att hela 25% endast klarar sig en månad medan 50% av föreningar skulle klara sig upp till 3 månader medan 34% skulle klara sig 5-6 månader. Att häften av föreningarna endast skulle klara sig 3 månader vilket vi nu har uppnått är väldigt oroande och kan få allvarliga konsekvenser för muslimskt andligt liv i Sverige.

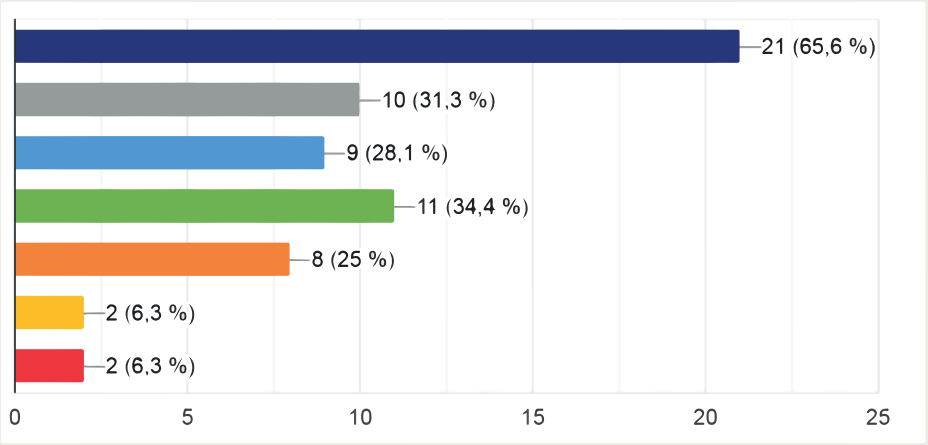
Kostnaderna för att hålla igång våra medlemsföreningar är inte särskilt stora som vi kan se av resultatet på fråga 6. Där vi frågar dem hur stora deras månadskostnader är för de mest basala behoven som lokalhyra, värme, el m.m. Resultatet visar att hela 41% av föreningarna har en månadskostnad på mellan 0-10,000kr, hela 69% hade kostnader på upp till 30,000kr. Sedan var det 16% som har månadskostnader på mellan 30-75,000kr medan endast 11% har kostnader på 75,000kr och uppåt.



Vad kan då bli följderna över det ekonomiska bortfall som drabbat våra medlemsföreningar? Därför frågade vi dem om de nu har besvär med att betala några av deras basala kostnader. De absolut viktigaste och nödvändigaste kostnaden är hyran för föreningslokalen, enligt resultatet svarade 14 föreningar (44%) att de har problem med att betala sin hyra. Detta är oroande och något vi behöver och ska följa upp. Ytterligare 5 föreningar (16%) har svårigheter att betala för vatten, värme och el. Sedan har 3 föreningar (9%) svarat att de har svårt med lokalvård samt internet och telefoni.

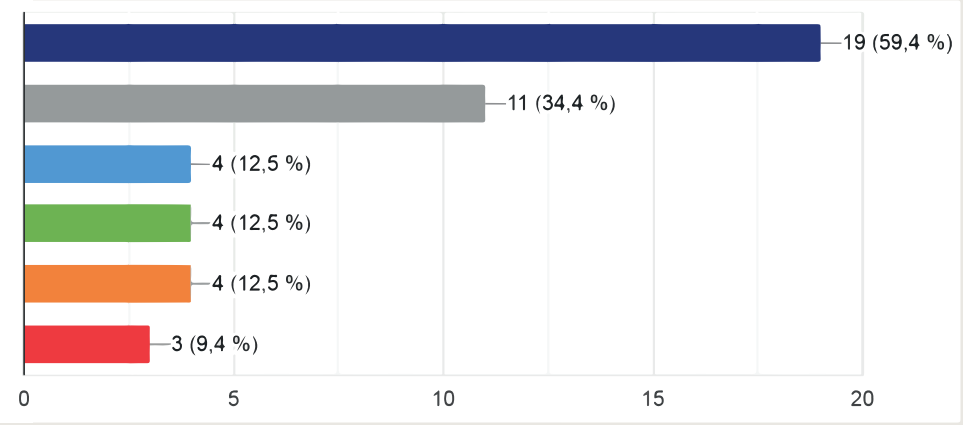
5. KRISARBETE

Fråga 9:
Har ni idag några besvär med att betala några av era fasta kostnader?



Informationskampanjer
Social hjälp för riskgrupper
Samtalsstöd
Teologisk & social rådgivning
Översättning av olika material
Iftar till de fastande
Inget

Fråga 10:
Vilka samarbetspartners har ni i ert arbete mot corona?



Kommun & lokala myndigheter
Andra muslimska föreningar
Andra föreningar i civilsamhöället
SST
Nej vi har inga samarbeten
Annat

De två sista frågorna handlade om vilken typ av verksamhet de har haft som är relevant för bekämpning av coronakrisen, mildra dess konsekvenser eller bidra till krisarbetet. Vi ville också veta vilka typer av verksamhet det handlar om samt om det funnits samverkansparter inom verksamheten. Dessa frågor innehåller flervals alternativ och därmed finns det föreningar som hade flera verksamheter relevanta för coronakrisen. Endast 2 av de 32 medlemsföreningarna som svarade på enkäten säger att de inte haft någon verksamhet. Vilket visar på det enorma ansvarstagande och engagemang som finns i våra föreningar i kristider. De allra flesta har bidragit med att sprida nyttig samhällsinformation via sina kanaler för att nå sina medlemmar och sin närmaste omgivning. De har också erbjudit hjälp till människor i riskgrupper med vardagsärenden. Medlemsföreningarna har även erbjudit olika former av samtalsstöd för att möta den oro och osäkerhet som krisen har skapat. I samtalsstödet har också teologisk rådgivning erbjudits eftersom krisen lyft flera teologiska frågor som muslimska teologer behövt besvara snabbt, bl.a. hur de olika ritualerna ska praktiseras under denna tid av kris, detta har gällt bl.a. tvagning av döda, de dagliga bönerna samt fredagsbönen. Andra söker socialrådgivning, det kan handla om allt från samhällsinformation till hur man ska hantera de familjära förhållandena till följd av att sitta i karantän eller den extra tid alla har spenderat hemma. Den sista stora verksamheten har varit översättning av samhällsinformation till olika språk, vi har noterat information på arabiska, somaliska, tigrinja och kurdiska. De kan ha funnits fler språk eftersom det finns en stor variation på språk och etniciteter inom våra medlemsföreningar.



Vi ville även veta om verksamheten är gjord i helt egen regi eller om det funnits samverkan med andra aktörer i samhället. Hela 19 föreningar svarade att de samverkat med kommunen eller andra lokala myndigheter på sin ort. Vidare hade 11st samarbeten med andra muslimska föreningar i sin omnejd eller på nationell nivå. Fyra föreningar säger att de haft samverkan med föreningar i det breda civilsamhället lokalt och lika många säger sig ha samverkat med myndigheten för stöd till trossamfund (SST). Det är endast 4 föreningar som säger att de inte haft någon samverkan över huvud taget. Det är glädjande att våra medlemsföreningar interagerar med sitt lokala samhälle på olika sätt, vi är inte förvånade utan något vi ser kontinuerligt i våra granskningar av våra medlemsföreningars verksamhet.

6. SLUTSATSER

Enkäten och rapporten är långt ifrån fullkomlig, vi hade önskat en högre svarsfrekvens och att vi ställt fler och mer detaljerade frågor. Hursomhelst ger enkäten en hyfsad bild över hur situationen är för våra medlemsföreningar under krisen. Vi anser att det ändå går att utkristallisera trender, riktning eller slutsatser om man så vill. Nedan följer en sammanställning av vad vi anser är de viktigaste slutsatserna.



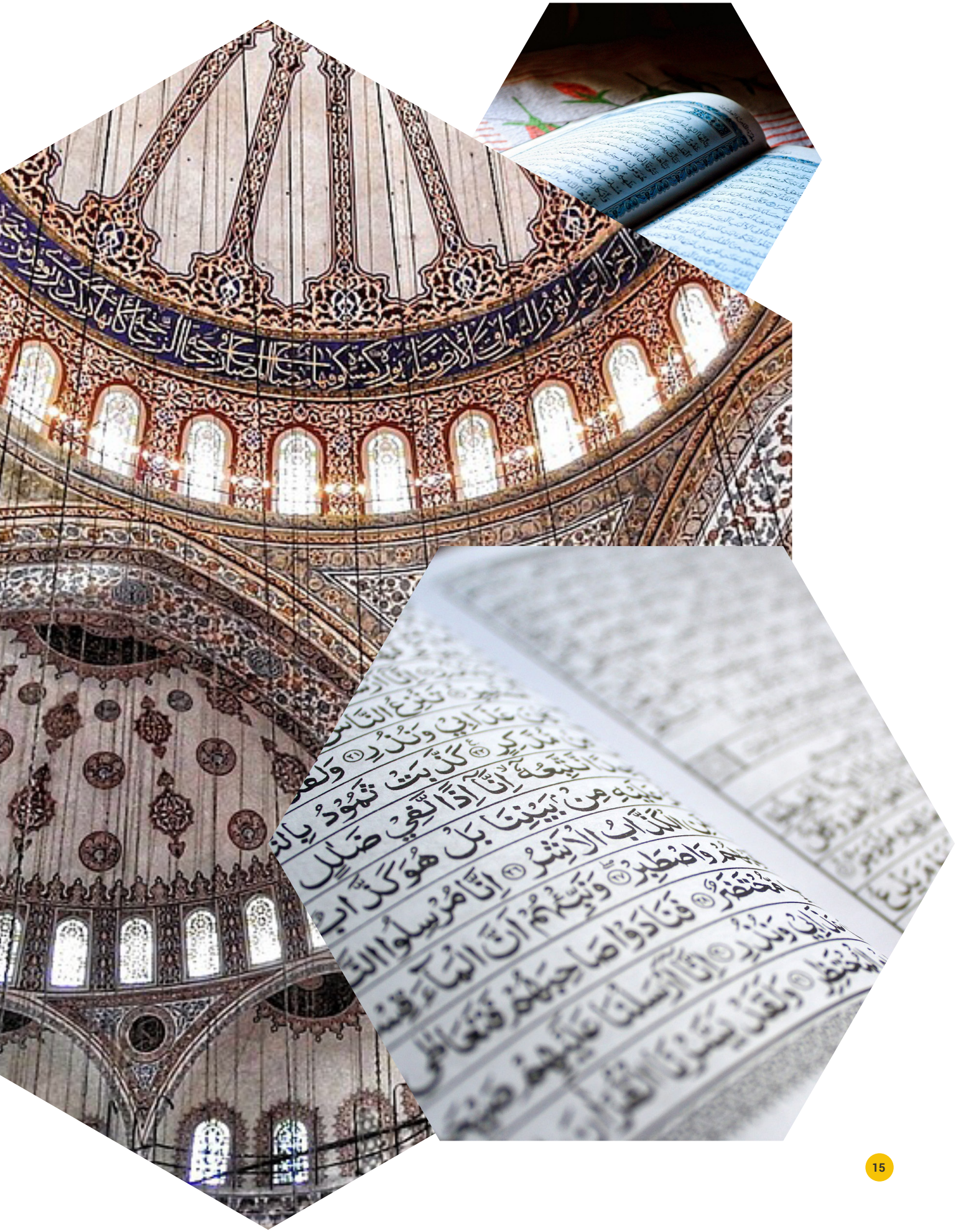
01 **Moskéerna har varit väldigt ansvarsfulla och följt myndigheternas beslut, rekommendationer och riktlinjer. Många av dem har även vidtagit starkare åtgärder än de som ställts av myndigheter.**

02 **Att coronakrisen har medfört ett tydligt inkomstbortfall för våra medlemsföreningar, detta har som konsekvens att en del föreningar har problem med att täcka sina fasta kostnader.**

03 **Det finns en överhängande risk att en del moskéer kommer bli tvungna att lägga ner sin verksamhet till följd av det ekonomiska bortfallet. Även trossamfunden är i behov av ekonomiskt stöd för att undvika ett sådant resultat.**

04 **Våra moskéers kostnader är jämförelsevis väldigt låga, således behövs inga jättesummor för att rädda trossamfunden från att lägga ner sin verksamhet.**

05 **Våra moskéer har varit väldigt aktiva i arbetet mot coronakrisen och dess konsekvenser både nationellt och lokalt. Verksamheterna har gjorts tillsammans med lokala- och nationella myndigheter, andra muslimska föreningar och med övriga föreningar i civilsamhället.**



FÖRENADE ISLAMISKA FÖRENINGAR I SVERIGE

Förenade Islamiska Föreningar i Sverige
Kapellgränd 10, 116 25 Stockholm
Tel: 08-509 109 00
info@fifs.se
www.fifs.se
Org.nr: 252004-3882